

M.A. Examination 2018
Semester-I
Sanskrit
Course : I
(Vedic Studies)

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. अधोलिखितेषु यथाकामं किमपि मन्त्रद्वितयं भाष्योक्तदिशा सरलसुरगिरा व्याख्यायताम्- 7×2=14
(क) महो अर्णः सरस्वती प्र चेतयति केतुना।
धियो विश्वा वि राजति।।
(ख) सुरूपकृत्नुमूतये सुदुघामिव गोदुहे।
जुहूमसि द्यविद्यवि।।
(ग) सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात्।
स भूमिं सर्वतः स्पृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम्।।
  2. प्रथमप्रश्नान्तर्गतेषु कस्यचिदेकस्य मन्त्रस्य सस्वरः पदपाठः सम्प्रदर्शयताम्। 5
  3. सरस्वत्याः वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत। 7
अथवा
नदीविश्वामित्रसूक्तस्य महत्त्वं विचारयताम्।
  4. शुनःशेषः कथमात्मानं पाशान्मोचयामासेति ऐतरेयब्राह्मणमनुसृत्य संक्षेपेण प्रदर्शयताम्।। 7
अथवा
हरिश्चन्द्रोपाख्याने रोहितं प्रति इन्द्रकृतोपदेशान् विचारयत।
  5. अनयोरेकतरा गाथा सायणोक्तरीत्या सुरगिरा व्याख्येया- 7
(क) यावन्तः पृथिव्यां भोगा यावन्तो जातवेदसि।
यावन्तो अप्सु प्रणिनां भूयान्पुत्रे पितुस्ततः।।
(ख) पतिर्जायां प्रविशति गर्भो भूत्वा स मातरम्।
तस्यां पुनर्नवो भूत्वा दशमे मासि जायते।।
-